

No pregunteu qui subministra l'AK-47

La resposta sovint és Sèrbia, Croàcia o Bulgària.

© The Economist

L'arsenal trobat en l'apartament de Reda Kriket, un presumpte terrorista detingut el 24 de març prop de París, incloïa explosius, Kalàixnikov, AK-47 i una pistola automàtica procedent de Croàcia. Els terroristes que van organitzar els atacs el passat novembre a París van utilitzar AK-47 manufacturats per Zastava, un fabricant serbi. Els germans Kouachi, que van atacar la revista satírica *Charlie Hebdo* el passat gener, van fer servir munició fabricada a Bòsnia. Sigui el que sigui el que aquests terroristes hagin compartit,

una cosa que sense dubte tenien en comú era l'afició per les armes fabricades als Balcans.

La tendència de les armes dels Balcans a aparèixer en atacs terroristes a Europa no és una sorpresa. Les guerres que van provocar la divisió de Iugoslàvia en la dècada de 1990, i l'ocàs quasi total de l'Estat albanès el 1997, van deixar un ampli subministrament d'armes petites a la regió. Un estudi va calcular que el nombre d'armes de foc a les mans de particulars als Balcans ascendia a prop de 6 milions, la majoria de les quals no registrades. Sèrbia disposa de la més alta concentració d'armes privades per persona a Europa.

En un continent amb una estricta legislació sobre armes, les armes dels Balcans han sigut una benedicció per al crim organitzat. Un estudi de 26 armes de bandes confiscades a Marsella va trobar que nou eren Kalàixnikov procedents de l'antiga Iugoslàvia. La policia francesa informa que els traficants d'armes albanesos porten els rifles de vint en vint, ocults en un doble fons dels camions. El 2014, la policia eslovaca va detenir un camió sencer ple d'armes de foc i granades des de Bòsnia cap a Suècia.

Ajuda a la balcanització d'altres regions

No obstant això, aquests trasllats al nord-oest d'Europa són el mediocre *comerç formiga* de la indústria armamentística de la regió, assegura Ivan Zverzhanovski, coordinador de SEES-AC, una organització que treballa en el control d'armes petites als Balcans. Els grans clients són Governos estrangers, la majoria d'Occident. El 2014, avions de càrrega militar americans, australians, britànics i canadencs van recollir al voltant de 22 milions de municions Kalàixnikov i altres armes procedents d'Albània i entregades a les forces peixmerga del Kurdistan per lluitar contra l'Estat Islàmic (EI) al nord d'Iraq.

En aquell cas, les municions van ser gratuïtes: Albània les va donar amb la finalitat de guanyar crèdit polític davant de Washington, afirma Evelyn Farkas, ex-funcionària de Defensa americana. En la majoria dels casos, però, els contractes són lucratius. Moltes de les milícies que els països occidentals financen a l'Orient Mitjà utilitzen armes procedents de l'antic bloc comunista, especialment el rifle barat, fiable i de llarga durada AK-47. Atès que els països occidentals no els fabriquen, els recursos dels Balcans resulten útils. Amèrica del Nord ha estat comprant fundes de Kalàixnikov fabricades per Zastava a Sèrbia des de finals de 2000, principalment per a les forces de seguretat iraquianes i afganes.

MOLTES DE LES MILÍCIES QUE ELS PAÏSOS OCCIDENTALS FINANCEN A L'ORIENT MITJÀ UTILITZEN ARMES PROCEDENTS DE L'ANTIC BLOC COMUNISTA

Algunes d'aquestes armes es poden trobar en basars locals o es confisquen quan les milícies agafen els arsenals del Govern. Un estudi dut a terme pels Servicis d'Investigació d'Armes (ARES, per les seves sigles en anglès) sobre la munició emprada per l'Estat Islàmic en una zona d'Iraq el 2015 va descobrir que el 17% provenia dels Balcans. Alguns vídeos en xarxes socials mostren milícies síries fent servir rifles croates, que gairebé sense dubte es troben entre els 10.000 subministrats a les forces iraquianes com a part d'un tracte de 100 milions d'euros en 2014-15. El 2012, les armes croates comprades per Aràbia Saudita van ser administrades a Jordània per a la seva distribució a

rebels siris en un tracte que comptava amb el suport de la CIA.

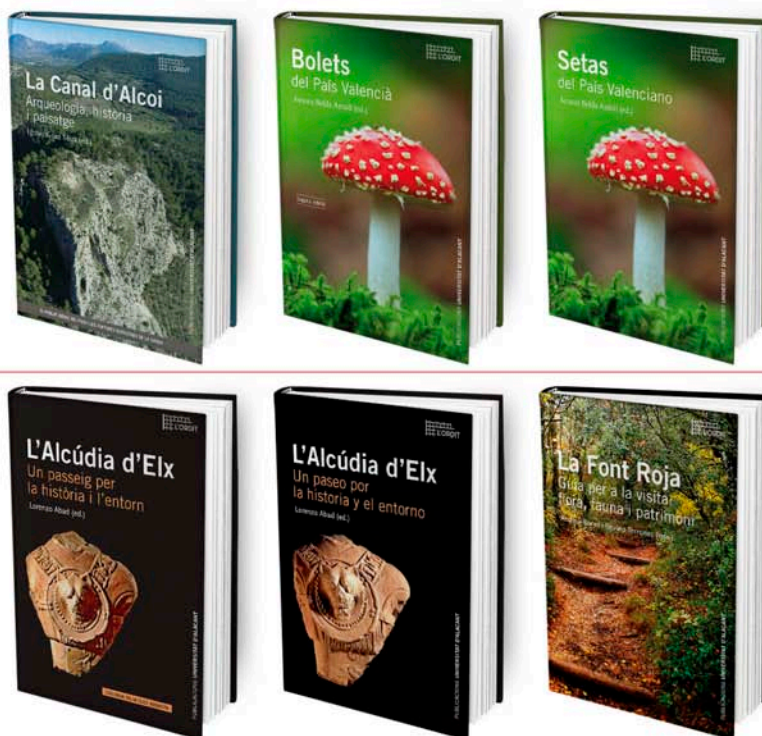
Tot i que la majoria del negoci d'armes dels Balcans és legal, algunes operacions no ho són. Els grups no estatals poden aconseguir "certificats d'usuari final" necessaris per a tractes internacionals mitjançant assessors amb bones connexions, declara una font sèrbia. Una altra explica que les milícies al Iemen, que estan sota un embargament d'armes de les Nacions Unides, han començat a rebre armes a través de compradors amb certificats d'usuari final procedents d'Estats del golf Pèrsic. Els països occidentals que fan costat a les milícies, afirma la font, "estan fent els ulls grossos". Les armes

búlgares suposadament destinades al Golf estan apareixent al Iemen, Líbia i Sudan.

Al cap de dues dècades de la fi de les guerres als Balcans, el comerç d'armes de la regió no sembla que hagi de minvar. El 19 de febrer, un atac aeri d'Amèrica del Nord sobre una base de l'Estat Islàmic a Líbia va matar dos serbis relacionats amb l'ambaixada del país que havien estat segrestats al novembre. Aleksandr Vucic, el primer ministre serbi, va assegurar que preferia no parlar de les raons del segrest. Va dir que "estava relacionat amb certs negocis d'armes". ●

Traducció de Núria López Alemany

Collecció L'Ordit

 Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

 PUBLICACIONS UNIVERSITAT D'ALACANT

Tot el nostre catàleg en <http://publicaciones.ua.es>